

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

**ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΗΣ Α.Ε. ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥ LUIGI MARRAS
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ - ΤΡΙΚΑΛΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΣΑΒΒΑΤΟ 10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2018 (ΩΡΑ 19:00)**

“Θυμόμαστε το Ολοκαύτωμα : τιμούμε την Μνήμη”

Εξοχότατοι,

Άρχοντες,

Αγαπητοί και πολύ ξεχωριστοί φίλοι,

Με τιμά, τόσο προσωπικά όσο και θεσμικά, το να βρίσκομαι εδώ απόψε ως εκπρόσωπος της χώρας μου.

Θα ήθελα καταρχάς να εκφράσω τον σεβασμό και την εκτίμηση μου προς τις Εβραϊκές Κοινότητες της Ελλάδος καθώς και προς αυτή των Τρικάλων και στους Προέδρους τους, τον Δαβίδ Σαλιέλ, τον φίλο μου, και τον Ιάκωβο Βενούζιου.

Την περασμένη εβδομάδα βρέθηκα σε Συναγωγή των Αθηνών μετά τα τραγικά γεγονότα των εγκληματικών και αποτρόπαιων δολοφονιών στο Pittsburgh. Μη όντας σε θέση να καταλάβω εβραϊκά, και εξαιτίας των περιορισμένων Ελληνικών μου δεν κατάφερα να παρακολουθήσω το ακριβές νόημα της τελετής, αισθάνθηκα, όμως- πολύ ξεκάθαρα- πως όλοι- Εβραίοι και μη- βρισκόμαστε σε κίνδυνο. Η σωματική αλλά και η εσωτερική ελευθερία του καθενός μας βρίσκονται σε κίνδυνο εάν δεν είμαστε σε εγρήγορση, εάν δεν έχουμε τα μάτια μας *δεκατέσσερα*. Ο κίνδυνος, το μίσος και η παραφροσύνη που αντιμετωπίζουμε γεννιούνται από εκείνες τις καταστάσεις όπου αναπτύσσονται οι φανατικοί. Και είναι πολλοί οι παράγοντες που θρέφουν τους φανατικούς. Κανένας δεν γεννήθηκε φανατικός. Κανείς, γίνεται φανατικός με τον τρόπο που μεγαλώνει και εξαιτίας του περιβάλλοντος στο οποίο βρίσκεται.

Θα μπορούσα τώρα να πω πράγματα και να εκφράσω, με μεγάλη προσωπική πεποίθηση, σκέψεις που η Εβραϊκή Κοινότητα εκφράζει πολύ καλύτερα από εμένα.

Πιστεύω όμως πως θα ήταν ίσως πιο χρήσιμο, από την πλευρά μου, να μοιραστώ μαζί σας κάποιες ιδέες από την οπτική μιας χώρας που έχει την τιμή να προεδρεύει φέτος της Διεθνούς Συμμαχίας για την Μνήμη του Ολοκαυτώματος.

Μετά από πρόσκληση της Α.Ε. του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπιου Παυλόπουλου, ο Πρόεδρος της Ιταλικής Δημοκρατίας Sergio Mattarella, πραγματοποίησε αυτό που θεωρείται μια ιστορική επίσκεψη στην Ελλάδα επ' ευκαιρία των εορτασμών της επετείου της 28^{ης} Οκτωβρίου. Υπήρξε μια επιτυχημένη και συγκινητική στιγμή για εμάς. Οι δυο Πρόεδροι τίμησαν την επιτυχημένη Ελληνική Αντίσταση ενάντια στην Ιταλική Φασιστική επίθεση και την κοινή μας μάχη ενάντια στο Ναζισμό και το Φασισμό. Υπενθυμίζω κάποια από τα λόγια του Ιταλού Προέδρου: *«Η νέα Ελλάδα και η νέα Ιταλία γεννήθηκαν από την Αντίσταση στο Ναζισμό και το Φασισμό και απέρριψαν τον Πόλεμο [...]». Η σημερινή επίσκεψη με τον Πρόεδρο κ. Παυλόπουλο [...] σκοπεύει να επιβεβαιώσει τη βούληση να συνεχίσουμε στο δρόμο του κοινού μέλλοντος για του λαούς της Ευρώπης, αποφεύγοντας τα λάθη του Παρελθόντος».* Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Μνήμη του Ολοκαυτώματος και των φρικαλεοτήτων της Ιστορίας είναι τόσο σημαντική: το να τιμήσουμε την Μνήμη πρέπει να είναι στόχος μας και, την ίδια στιγμή, το βασικότερο μέσον μας για την υπεράσπιση μας από πωγυρίσματα κάθε είδους, από απώλεια της Ανθρωπιάς, από διαστρέβλωση της Αλήθειας, από κάθε τρομακτική εξαπάτηση της συνείδησής μας, από οποιαδήποτε προσπάθεια που μας αποτρέπει να κοιτάμε μπροστά. Δεν υπάρχουν «κεκτημένα» στην Ιστορία. Κανένα κατόρθωμα δεν είναι παντοτινό. Οφείλουμε να είμαστε άγρυπνοι φρουροί των επιτευγμάτων μας. Θέλει μεγάλη προσπάθεια και χρόνο για να οικοδομήσεις κάτι. Δεν χρειάζεται καθόλου χρόνος να το καταστρέψεις. Τα σημάδια των κινδύνων, όμως, είναι πολύ συχνά ορατά πολύ πριν τον κίνδυνο. Γι' αυτό πρέπει να είμαστε πάντα σε εγρήγορση, να μην υποτιμάμε ποτέ, πάντα να αναλύουμε και να μελετάμε και να εντοπίζουμε ψέματα και ανοησίες. Ο Βολταίρος το είχε εκφράσει ξεκάθαρα: «Αυτοί που είναι ικανοί να σε κάνουν να πιστέψεις απιθανότητες, είναι ικανοί να σε κάνουν να διαπράξεις φρικαλεότητες».

Υπάρχει ένα άλλο σημαντικό επεισόδιο στις σχέσεις μεταξύ των δύο Χωρών μας, που θα ήθελα να μνημονεύσω απόψε, γιατί αποτελεί ένα μάθημα Ανθρωπιάς και Μνήμης. Όσο στεκόμαστε δίπλα στην Ανθρωπιά θα πολεμούμε ταυτόχρονα τον Αντισημιτισμό. Αναφέρομαι στο ναυάγιο του Ατμόπλοιου ORIA. Βυθίστηκε στις 12 Φεβρουαρίου 1944 στην ακτή μπροστά στο Σούνιο παρασέρνοντας μαζί του μες τη θάλασσα, πάνω από 4.000 Ιταλούς στρατιώτες, αιχμαλώτους των Γερμανών, που προοριζόταν για τη Γερμανία. Οι λιγοστοί Έλληνες κάτοικοι της ακτής προσπάθησαν να βοηθήσουν θάβοντας μερικές από

τις σορούς (επίσημα μέχρι πριν λίγους μήνες από το συμβάν ήμασταν εχθροί), και σταμάτησαν από εκείνη την ημέρα να κολυμπούν στα νερά όπου έγινε το ναυάγιο, ενώ στη συνέχεια άρχισαν να συναντιούνται κάθε χρόνο στις 12 Φεβρουαρίου εις μνήμην της τραγωδίας, για να τιμήσουν τον Άνθρωπο, την Ανθρωπιά, έφτιαξαν μάλιστα με δικά τους έξοδα ένα λιτό Μνημείο. Εμείς οι Ιταλοί πληροφορηθήκαμε για όλα αυτά πολύ αργότερα, μόλις πρόσφατα, και σχεδόν από σύμπτωση. Αυτό και είναι μάθημα Ανθρωπιάς και Μνήμης για εμάς!

Τέλος επιτρέψτε μου να αναφερθώ στον Πρόξενο της Ιταλίας στην Θεσσαλονίκη, τον Zamboni – ο οποίος αναγνωρίστηκε ως “Τίμιος των Εθνών” και ο οποίος βοήθησε να σωθούν Εβραίοι το 1943. Σε κάθε περίπτωση όμως, η Ιστορία του Πρόξενου Zamboni δεν μπορεί να διαγράψει τις ευθύνες μας: Εμείς οι Ιταλοί ήρθαμε στην Ελλάδα και ύστερα ακολούθησαν οι Ναζί.

Το άτομο και η ομάδα στην οποία αυτό ανήκει. Αποφασιστικότητα. Ελεύθερη βούληση. Το Ολοκαύτωμα υπήρξε συλλογική ευθύνη: ευθύνη αυτών που το διαπράξαν, αυτών που υπήρξαν μάρτυρες του χωρίς να αντιδράσουν και αυτών που προτίμησαν να κρυφτούν μακριά. Μήπως και τώρα κρυβόμαστε από κάτι που θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε; Υπάρχουν στιγμές που ήδη το κάνουμε. Τι παράδειγμα δίνουμε στα παιδιά μας; Ποια είναι η συμπεριφορά μας; Σήμερα. Η Ψυχολογία της Γενοκτονίας, μας εξηγεί πως η συνείδηση του ατόμου χάνεται μέσα στο θεσμικό πλαίσιο. Είναι σαν να δημιουργείται ένα αίσθημα ευθύνης που μεταφέρεται από το άτομο «στην ομάδα», όπου ξεθωριάζει και τελικά υποτίθεται- ότι εξαφανίζεται (μερικές φορές με επιτυχία αλλά πάντοτε προσωρινά φαντάζομαι, γιατί ο ρόλος της Ιστορίας είναι να παρακολουθεί με προσοχή και ορισμένες φορές οι προσωρινοί ήρωες μετατρέπονται σε ήρωες με σκιές και κάποιες φορές σε εγκληματίες). Προκειμένου να αντισταθεί σε αυτόν τον «πειρασμό», σε αυτήν την πίεση, το άτομο πρέπει να είναι «ακέραιο». Η Ψυχολογία της Γενοκτονίας είναι η πιο αρνητική έκφραση της ψυχολογίας του κακού, που επιτρέπει στον καθένα μας – αν δεν είμαστε ακέραιοι– να βρίσκουμε δικαιολογίες για όσα κακώς πράττουμε. Δεν θα εμβαθύνω παραπάνω σε αυτό αλλά προτείνω σε όσους ενδιαφέρονται να διαβάσουν το πρόσφατο βιβλίο του 2016 “*Moral disengagement*” του γνωστού αμερικανού, γεννημένου στον Καναδά, ψυχολόγου Albert Bandura. Παιδεία, Πολιτισμός, Μνήμη: όλα αυτά είναι τα απαραίτητα στοιχεία για να μπορούμε να ανατρέφουμε Ακέραιες προσωπικότητες. Γι’ αυτό πρέπει να συνεχίσουμε να επενδύουμε και να επιμένουμε με συνέπεια σε αυτά.

Χαίρομαι που είχα την ευκαιρία να συνεργαστώ με πολλούς από εσάς επ' ευκαιρία της Ιταλικής Προεδρίας του IHRA. Γνώρισα πολλούς αξιόλογους ανθρώπους.

Κύριε Δήμαρχε συγχαρητήρια για αυτήν την υπέροχη πόλη.

Ελπίζω να είναι πολυάριθμοι οι νέοι που θα επισκεφθούνε την έκθεση και την πόλη- που τόσο θερμά μας καλωσόρισε- αλλά και όλοι εμείς να συνεχίσουμε να χτίζουμε πάνω στην βάση της συνάντησής στα Τρίκαλα.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.